

Atbildes uz biežāk uzdotajiem jautājumiem par atkritumu un to pārvadājumu uzskaites sistēmu

2021.gada 30.jūnijs

Šajā dokumentā ir sniegts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) viedoklis, kurš sagatavots, konsultējoties ar Valsts vides dienestu (turpmāk – VVD) un valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC), par biežāk uzdotajiem jautājumiem par atkritumu un to pārvadājumu uzskaites sistēmu atbilstoši Ministru kabineta 2021.gada 18.februāra noteikumiem Nr.113 “Atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtība” (turpmāk – Noteikumi).

Dokumenta sagatavošanā ir izmantoti Latvijas Atkritumu saimniecības asociācijas un uzņēmumu uzdotie jautājumi, kur tika saņemti VARAM laika posmā no Noteikumu pieņemšanas brīža līdz Noteikumu spēkā stāšanās brīdim:

- SIA “Mosk”
- SIA “Meliorators J”
- SIA “Jelgavas komunālie pakalpojumi”
- SIA “Lautus”
- SIA “ZAAO”
- SIA “Liepājas RAS”
- SIA “Getliņi EKO”
- SIA “Moss&Moss”
- SIA “Eko Osta”
- SIA “Clean R”
- SIA “Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība “Piejūra””
- SIA “Eco Baltia Vide”
- AS “UPB”
- SIA “Lautus”
- SIA “Ekozona”
- SIA “Jēkabpils pakalpojumi”
- SIA “SC grupa”
- SIA “Ameco Vide”.

Dokumenta sagatavošanā izmantots arī SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „PIEJŪRA”” sagatavotais pārskats par Noteikumu piemērošanu.

Jautājumos ir pēc iespējas saglabāts jautājumu uzdevēju rakstības stils.

Šajā dokumentā paustais VARAM viedoklis nav juridiski saistošs un nerada tiesiskas sekas.

Satura rādītājs

1. Vispārīgi jautājumi	2
2. Atkritumu pārvadājumi, uz kuriem neattiecas Noteikumi	4
3. Jautājums par būvniecības atkritumu uzskaiti (Noteikumu 10.punkts), kas un kā to veic	9
4. Atļaujās norādītās atkritumu apsaimniekošanas darbības	11
5. Kas pirmais uzsāk pavadzīmes aizpildīšanu APUS?	12
6. Kam ir pieeja APUS ievadītajiem datiem?	15
7. Noteikumu 22.punkta piemērošana	15
8. Poligona apsaimniekotājiem specifiski jautājumi	16
9. Noteikumu 23.punkta piemērošana	18
10. Noteikumu 24.punkta piemērošana	18
11. Noteikumu 26.punkta piemērošana	19
12. Pavadzīmju importēšana	20
14. Iespējas labot un precizēt sistēmā ievadītos datus	20
15. Noteikumu pielikumu aizpildīšana	23
16. APUS tehniskie risinājumi	24

Lietotie saīsinājumi:

APUS	Atkritumu pārvadājumu uzskaites sistēma
BIS	Būvniecības informācijas sistēma
LVĢMC	VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"
MK	Ministru kabinets
Regula Nr. 1013/2006/EK	Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regulas Nr. 1013/2006/EK par atkritumu sūtījumiem ¹
VVD	Valsts vides dienests
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

1. Vispārīgi jautājumi

APUS uzsāk pavadzīmes aizpildīšanu tādiem pārvadājumiem, kurš tiek veikts uz galamērķi (atkritumu pārstrādes, reģenerācijas, apglabāšanas iekārtas), kurš ir saņēmis atkritumu apsaimniekošanas atļauju vai atļauju A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai atkritumu apsaimniekošanas jomā.

Atkritumu pārvadājums Noteikumu izpratnē ir vienas mašīnas brauciens vienā dienā.

APUS mērķis ir uzskaitīt atkritumu pārvadājumus un nodrošināt to izsekojamību.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2006/1013/oj/?locale=LV>

APUS lietotāji ir atkritumu apsaimniekošanas komersanti, kuri ir saņēmuši atkritumu apsaimniekošanas atļauju vai atļauju A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai atkritumu apsaimniekošanas jomā.

1.1. Ja iespējams apvienot visu noteikumu prasības (MK494²; MK199³; MK788⁴ un MK1032⁵) vienā dokumentā vai drīkst atbrīvoties no papildus vismaz 3 dažādiem uzskaites žurnāliem, kuros informācijai savstarpēji jāsakrīt ?

Ņemot vērā pāreju uz digitāliem risinājumiem, VARAM un VVD plāno pilnveidot šos risinājumus. Žurnālus var apvienot, ja no tiem var izgūt datus atsevišķajos Ministru kabineta noteiktajos datu griezumos.

1.2. Precizēt terminu kas ir atkritumu nosūtītājs: atkritumu radītājs vai persona, kas savāc atkritumus ?

Ja atbilstoši noslēgtajam līgumam ar pašvaldību atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.pantam tiek savākti dalīti vākti sadzīves atkritumi maršruta veidā no iedzīvotājiem vai juridiskajām personām, un atsevišķu personu nodotais dalīti savāktais sadzīves atkritumu daudzums nav identificējams (nosver piegādāto kravu kopumā), tad:

1. līdz 2021.gada 31.decembrim Noteikumu 12.1.apakšpunktā norādītais APUS lietotājs, kas veido pavadzīmi, APUS kā atkritumu nosūtītāju norāda informāciju par to atkritumu apsaimniekotāju, kurš atkritumus ir savācis, jo līdz ar minēto atkritumu iekraušanu transportlīdzeklī attiecīgais atkritumu savācējs kļūst par šo atkritumu valdītāju.
2. no 2022.gada 1. janvāra Noteikumu 12.2.apakšpunktā norādītais APUS lietotājs, kas veido pavadzīmi, APUS kā atkritumu nosūtītāju norāda to atkritumu apsaimniekotāju, kurš atkritumus ir savācis un nogādājis attiecīgajās atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtās.

Noteikumos jēdziens “atkritumu nosūtītājs” ir lietots Noteikumu 4.pielikumā “Regulas Nr. 1013/2006/EK 3. panta 2. punktā minētie atkritumi, kas ievesti Latvijā pārstrādei vai reģenerācijai”. Aizpildot šo pielikumu, jānorāda attiecīgajam sūtījumam pievienotā Regulas 1013/2006 VII pielikuma veidlapas 1.punktā minētā persona.

Jēdziens “Nosūtītājs” ir lietots arī Noteikumu 5.pielikumā 3.punktā, kur 4.piezīmē ir sniegts skaidrojums, ka šeit norāda juridiskās personas firmu. Jāņem vērā, ka Noteikumu 5.pielikumā minēto pavadzīmi aizpilda, ja vienas kalendāra dienas laikā ar vienu transportlīdzekli vienā atkritumu pārvadājumā tiek savākti bīstamie atkritumi no vairākiem sākotnējo atkritumu radītājiem vai valdītājiem – juridiskām personām.

² MK 2018.gada 8.augusta noteikumi Nr.494 “Atkritumu pārvadājumu uzskaites kārtība”, pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/300874>

³ MK 2014.gada 15.aprīļa noteikumi Nr.199 “Būvniecībā radušos atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtība”, Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/265711>

⁴ MK 2016.gada 13.decembra noteikumi Nr.788 “Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām”, pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/287396>

⁵ MK 2011.gada 27.decembra noteikumi Nr.1032 “Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”, pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/242189>

1.3. Vai uzņēmumam obligāti jāslēdz līgums par APUS sistēmas lietošanu, ja pārvadājam tikai nešķirotos atkritumus uz poligonu un šķirotos atkritumus no laukuma uz šķirošanas centru, māsaimniecībās radītos būvgružus pārvadājam minimāli.

Ja uzņēmums ir saņēmis atļauju atkritumu pārvadāšanai un veic atkritumu pārvadājums, uzņēmumam ir jābūt APUS lietotājam un jānoslēdz attiecīgs līgums ar LVĢMC par APUS izmantošanu.

Atbilstoši noteikumu 2.2.apakšpunktam noteikumi neattiecas uz nešķirotu sadzīves atkritumu pārvadājumiem.

Šķirotie atkritumu pārvadājumiem no šķirotu atkritumu savākšanas laukuma uz šķirošanas centru ir piemērojams Noteikumu 27.punkts (Veicot atkritumu pārvadājumus no šķirotu atkritumu savākšanas laukuma uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām, šo noteikumu 12.1. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs aizpilda vienu pavadzīmi par katru atkritumu pārvadājumu).

1.4. Lūdzam sniegt skaidrojumu par pavadzīmes aizpildīšanu, saskaņošanu APUS sistēmā gadījumos, kad pašvaldību izvēlēts operators slēdz apakšlīgumu ar citu atkritumu apsaimniekošanas komersantu par noteikta atkritumu veida pārvadāšanu konkrētā reģionā.

Šāda darbība ir iespējama, ja to pieļauj ar pašvaldību ir noslēgts līgums, norādot apakšuzņēmēju, ja tas strādā uz savas atkritumu apsaimniekošanas atļaujas pamata. Ja tiek nomāts transports, tad pavadzīmē norāda ģenerālu uzņēmēju.

2. Atkritumu pārvadājumi, uz kuriem neattiecas Noteikumi

2.1.Uz kādiem atkritumu veidiem un personām neattiecas noteikumi? Lūdzu skaidrot 2. punktu ar piemēriem, uz kuriem SA attiecas reģistrācija APUS un uz kuriem atkritumiem neattiecas?:

1.tabula. Atkritumi veidi, uz kuriem neattiecas noteikumi:

<p>2.1. dalīti savākti sadzīves atkritumiem, tajā skaitā bīstamajiem sadzīves atkritumiem, līdz to nodošanai šo noteikumu 12.2. apakšpunktā minētajam sistēmas lietotājam;</p>	<p>Tas attiecas uz pašvaldības organizēto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.pantam, tajā skaitā arī uz pašvaldības izraudzīta atkritumu apsaimniekotāja veiktajiem bīstamo atkritumu pārvadājumiem.</p> <p>Ja minētie atkritumi uz to pārstrādi, reģenerāciju vai apglabāšanu ved cits atkritumu apsaimniekotājs, kam nav līguma ar pašvaldību, tad atkritumu pārvadājuma pavadzīmi uzsāk 12.1.punktā minētais sistēmas lietotājs.</p> <p>Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 3.punktā ir ietverta šāds jēdziena “sadzīves atkritumi” definējums — nešķiroti atkritumi un dalīti savākti atkritumi no <u>māsaimniecībām</u>, tai skaitā papīrs un kartons, stikls, metāli, plastmasa,</p>
---	---

	<p>bioloģiskie atkritumi, koksne, tekstilmateriāli, iepakojums, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, bateriju un akumulatoru atkritumi, liela izmēra atkritumi, tostarp matračī un mēbeles, kā arī <u>nešķiroti atkritumi un no citiem avotiem dalīti savākti atkritumi</u>, kuru īpašības un sastāvs ir līdzīgs atkritumiem no mājsaimniecībām. Par sadzīves atkritumiem neuzskata atkritumus no ražošanas, lauksaimniecības, mežsaimniecības, zivsaimniecības, septiskajām tvertnēm un notekūdeņu kanalizācijas tīkla un attīrīšanas, tai skaitā notekūdeņu dūņas, nolietotus transportlīdzekļus vai būvdarbos un būvju nojaukšanas procesā radušos atkritumus”.</p> <p>Detalizēta atkritumu klasifikācija ir ietverta Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumos Nr.302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus” (turpmāk – MK noteikumi Nr.302) pielikumā. Kontekstā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 3.punktā minēto definīciju “sadzīves atkritumi”, par sadzīves atkritumiem uzskata atkritumus, kurus klasificē atbilstoši šādām MK noteikumu Nr.302 nodaļām un grupām:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nešķiroti atkritumi un dalīti savākti atkritumi no mājsaimniecībām (2001 grupa, 200301 klase, 200302 klase, 200303 klase, 200399 klase); - Papīrs un kartons (1501 grupa, , 200101 klase); - Stikls (1501 grupa, 200102 klase); - Metāli (1501 grupa, 200140 klase); - Plastmasa (1501 grupa, 200139 klase); - Bioloģiskie atkritumi (200108 klase, 200109 klase, 2002 grupa); - Koksne (150103 klase,); - Tekstilmateriāli (200138 klase); - Iepakojums (1501 grupa); - elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi (200136 klase); - bateriju un akumulatoru atkritumi, (200134 klase); - liela izmēra atkritumi, tostarp matračī un mēbeles (200307 klase); - nešķiroti atkritumi un no citiem avotiem dalīti savākti atkritumi, kuru īpašības un sastāvs ir līdzīgs atkritumiem no
--	---

	<p>mājsaimniecībām (1501, 2001, 2002, 2003 grupas);</p> <p>Atbilstoši definīcijā “sadzīves atkritumi” par sadzīves atkritumiem neuzskata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ražošanas atkritumus (01, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, nodaļa, 1502 grupa, 1603 grupa, 18 grupa) - Lauksaimniecības atkritumus (02 nodaļa) - Mežsaimniecības atkritumus (0201 grupa) - Zivsaimniecības atkritumus (0202 grupa) - septisko tvertņu un notekūdeņu kanalizācijas tīkla un attīrīšanas atkritumus, tai skaitā notekūdeņu dūņas, (1907 grupa, 1908 grupa, 1909 grupa, 200304 klase, 200306 klase) - nolietotus transportlīdzekļus (1601 grupa) - būvdarbos un būvju nojaukšanas procesā radušos atkritumus (17 grupa); - 1912 grupas atkritumus, kuri ir radušies no citu atkritumu, izņemot sadzīves atkritumu, sagatavošanas pārstrādei vai reģenerācijai citā veidā, piemēram, atkritumu šķirošanas vai mehāniskas bioloģiskas apstrādes rezultātā, un kurus apglabā sadzīves atkritumu poligonā. <p>Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 9.punkts nosaka, ka <u>atkritumu dalītā savākšana</u> ir atkritumu savākšana, atsevišķi nodalot atkritumus pēc to veida un īpašībām, lai veicinātu atkritumu sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai, kā arī reģenerāciju vai apglabāšanu.</p> <p>Dalīti savāktu atkritumu, tajā skaitā sadzīves bīstamo atkritumu, savākšanas vietu piemēri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dalīti savākti sadzīves atkritumi atkritumu dalītas savākšanas punktos vai laukumos (attiecībā uz laukumiem jāņem vērā prasības turpmākiem atkritumu pārvadājumiem); - bateriju kastītes, - iepakojuma savākšanas konteineri no klientiem lielveikalos, ja lielveikalam ir līgums ar pašvaldības izraudzītu atkritumu apsaimniekotāju, - EEIA konteineri lielveikalos,
--	--

	<p>- zvanveida konteineri, ja ir līgums ar pašvaldības izraudzītu atkritumu apsaimniekotāju</p> <p>pazemes konteineri – visas vietas, kur ir šķiroti atkritumi, ja ir līgums ar pašvaldības izraudzītu atkritumu apsaimniekotāju.</p> <p>12.2.punktā minētais sistēmas lietotājs - sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas darbību veicējs (turpmāk – iekārtu operators), tātad arī atkritumu šķirošanas līnijas operators..</p> <p>Faktiski noteikumi neattiecas uz dalīti savāktu sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadājumiem līdz brīdim, kad tie tiek nogādāti atkritumu šķirošanas, pārstrādes vai apglabāšanas iekārtās.</p>
2.2. nešķirotu sadzīves atkritumu pārvadājumiem, tajā skaitā no citiem māsaimniecības atkritumiem neatdalītu bīstamo sadzīves atkritumu pārvadājumiem;	Skaidrojums: nešķirotu sadzīves atkritumu pārvadājumi, neatkarīgi no pārvadājuma galamērķa.
2.3. atkritumu sūtījumiem atbilstoši regulas Nr. 1013/2006/EK 3. panta 1. punktam;	atkritumu pārvadājumi, uz kuriem attiecas iepriekšējās rakstiskas paziņošanas procedūra atbilstoši regulai Nr.1013/2006/EK.

2.tabula. Personas, uz kurām neattiecas noteikumi:

2.4. sākotnējo atkritumu radītāju – juridisku personu, kura nav atkritumu apsaimniekošanas komersants, bet kurai ir rakstveida līgums vai cits dokuments, kas apliecina tiesības nogādāt atkritumus uz attiecīgajām atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām un kura tās radītos atkritumus pārvadā uz minētajām iekārtām;	juridiska persona, kura nav atkritumu apsaimniekošanas komersants, bet pati nogādā atkritumus uz attiecīgajām pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām, piemēram, rūpniecības vai būvniecības atkritumu radītājs.
2.5.sākotnējo atkritumu radītāju – fizisku personu, kura nav atkritumu apsaimniekošanas komersants, bet kura tās radītos atkritumus pārvadā uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām.	iedzīvotājs, kurš nogādā savus radītos atkritumus uz šķirotu atkritumu savākšanas laukumu.

2.2. Vai jāreģistrē dalīti savāktie atkritumi, piemēram, stikla tara, kurus īslaicīgi uzglabā pirms nodošanas tirgotājam.

Ja atkritumu apsaimniekotājs dalīti savāko stikla taru nodod atkārtotai izmantošanai produkta (piemēram, dzērienu) ražotājam, APUS minētais atkritumu pārvaldājums nav jāreģistrē, tā kā produkta ražotājs nav sistēmas lietotājs un neveic atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas darbības;

Ja atkritumu apsaimniekotājs dalīti savāko stikla taru nodod atkritumu tirgotājam, tad šāds pārvaldājums ir jāreģistrē APUS.

Atkritumu uzglabāšanas kā atkritumu reģenerācijas darbības statuss ir skaidrots BUJ dokumenta 4.punktā.

2.3.Kādu atkritumu veidu (atkritumu klases) pārvaldāšana tiek uzskatīti par dalīti vāktajiem (2.1.punkts) – vai arī, ja tiek atsevišķi vākti no vairākiem klientiem – piem. bioloģiski noārdāmie atkritumi?

Informācija par dalīti vāktu atkritumu klasēm ir norādīta 1.tabulā. Šo atkritumu saņēmējs (atkritumu pārstrādes, reģenerācijas, apglabāšanas iekārtu operators) uzsāk pavadzīmi tikai tad, ja šie atkritumi ir dalīti savākti un ir norādītas līgumā ar pašvaldību. Visos citos gadījumos atkritumu pārvaldājuma pavadzīmi uzsāk pārvaldātājs.

2.4.MK noteikumu 2.1.punkts nosaka, ka noteikumi neattiecas uz dalīti savāktiem sadzīves atkritumiem, tajā skaitā bīstamajiem sadzīves atkritumiem, līdz to nodošanai šo noteikumu 12.2. apakšpunktā minētajam sistēmas lietotājam (12.2. sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas darbību veicējs (turpmāk – iekārtu operators)). Noteikumi nosaka, ka attiecībā uz dalīti savāktiem sadzīves atkritumiem un sadzīves bīstamajiem atkritumiem – to pārvaldājumu reģistrācija tiks uzsākta 2022. gada 1. janvārī (atbilstoši 24. punktā noteiktajai kārtībai). Vai sadzīves bīstamo atkritumu pārvaldājumu reģistrācija APUS no 1. jūlija līdz 1. janvārim jāturpina esošajā kārtībā, kas nosaka, ka pavadzīme tiek uzsākta pirms pārvaldājuma veikšanas?

Pavadzīmju noformēšana šādu atkritumu pārvaldājumiem jāturpina noteikumos aprakstītajā vispārējā kārtībā.

2.5. Lūdzam sniegt skaidrojumu par atkritumu veidiem, kurus apsaimnieko pamatojoties uz “Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktā kārtībā noslēgtu līgumu ar pašvaldību”. Ņemot vērā noteikumu 2.1. punktā minēto, vai pareizi saprotam, ka tie ir visi atkritumi - dalīti savāktie sadzīves, sadzīves bīstamie, būvniecības, elektrisko un elektronisko iekārtu, liela izmēra un bioloģiskie atkritumi? Vai tas nozīmē ka visos gadījumos reģistrāciju uzsāk saņēmējs – operators?

Informācija par dalīti vāktu atkritumu klasēm ir norādīta 1.tabulā. Šo atkritumu saņēmējs (atkritumu pārstrādes, reģenerācijas, apglabāšanas iekārtu operators) uzsāk pavadzīmi tikai tad, ja šie atkritumi ir dalīti savākti un ir norādītas līgumā ar pašvaldību. Visos citos gadījumos atkritumu pārvaldājuma pavadzīmi uzsāk pārvaldātājs.

2.6. Jaunajā APUS veidlapā būs jānorāda līguma nr. ar pašvaldību par sadzīves atkritumu pārvadājumiem. Mums ir atļauja cieto sadzīves atkritumu (200301) pārvadājumiem uz Getliņu poligonu + līgums ar tiem. Taču mēs neapsaimniekojam cietos sadzīves atkritumus Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18. panta izpratnē no mājstāvētībām. Mums bieži vien ir dažādi objekti, kuros notiek būvniecība un cietos sadzīves atkritumus vācam tur (no strādnieku konteineriem u tml.). Tie nekādā gadījumā nav būvgruži (17. grupa). Vai mums jebkurā gadījumā jāslēdz šāds līgums ar pašvaldību?

Šajā gadījumā ir jāslēdz līgums ar pašvaldību par nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

2.7. Kas ir šīs juridiskās personas (kādi piemēri...) sākotnējie atkritumu radītāji, uz kuriem šie noteikumi neattiecas, un kuri var pārvadāt atkritumus (gan ražošanas, gan bīstamos, gan būvniecības un citus) uz attiecīgām atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas vietām un kas ir šie rakstveida līgumi vai citi dokumenti, kas to pieļauj? Parasti jau jebkura veida atkritumus var pārvadāt juridiskas personas, kurām ir izsniegta atkritumu pārvadāšanas atļauja (turpmāk – AAA), un kuriem saņemts finanšu nodrošinājums, un kuri reģistrē visus pārvadājumus uzskaites sistēmā -APUS,BRAPUS (no 01.07 tikai APUS). Jebkura veida atkritumu pārvadāšana bez AAA un finanšu nodrošinājuma Atkritumu apsaimniekošanas likuma ietvaros nav pieļaujama neatkarīgi no tā vai pārvadā savus vai citu uzņēmumu atkritumus.

Noteikumu 2.4.apakšpunkta prasības attiecas uz juridisko personu:

- 1)kura nav atkritumu apsaimniekošanas komersants;
- 2) kurai atkritumu apsaimniekošana nav saimnieciskā darbība vai komercdarbība,
- 3) kura neveic atkritumu pārvadājumus regulāri;
- 4) kura pārvadā tikai savus radītos atkritumus,
- 5) par atkritumu pieņemšanu ir noslēgts līgums ar APUS lietotāju.

2.8. Kādi ir izņēmumi, kad juridiska persona var vest atkritumus un būt atkritumu pārvadātājs bez atkritumu apsaimniekošanas atļaujas ?

Šādas darbības var veikt juridiskā persona, kura atbilst Noteikumu 2.4.punktā minētajam.

3. Jautājums par būvniecības atkritumu uzskaiti (Noteikumu 10.punkts),

3.1.kas un kā to veic:

10. Būvniecības atkritumu radītājs vai apsaimniekotājs nodrošina būvniecības atkritumu rakstveida uzskaiti atbilstoši Noteikumu 2. pielikumam.

- Atkritumu radītājs pats ir jāveic uzskaiti, ievērojot būvniecību regulējošajos normatīvajos aktos un šajos noteikumos noteiktās prasības būvniecības atkritumu apsaimniekošanai;
- Fiziskām personas veic būvniecības atkritumu uzskaiti , ja ir sasaiste ar būvniecība lietu.

- Mājsaimniecības būvniecības atkritumi nav jāuzskaita, jo nav būvniecības lietas un tos apsaimnieko pašvaldības apsaimniekotājs.

3.2. Vai man kā atkritumu pārvadātājam, jāreģistrē APUS būvgružu pārvadājums no šķirošanas laukuma, (laukumā saved iedzīvotāji), tālāk vedu uz poligonu, vai to pavadzīmi reģistrē poligonā operators.

Pavadzīmi APUS uzsāk poligona operators, ja BIS ir uzsākta būvniecības lieta atbilstoši Noteikumu 24.2.apakšpunktam. Minētā prasība stājas spēkā 2022.gada 1.janvārī.

Ja BIS nav būvniecības lietas, tad APUS pavadzīmi uzsāk atkritumu pārvadātājs.

Ja būvniecības atkritumus iedzīvotāji nogādā laukumā, tad laukuma operators noformē vienu pavadzīmi mēnesī.

3.3. MK noteikumu 10. punkts nosaka, ka Būvniecības atkritumu radītājs vai apsaimniekotājs nodrošina būvniecības atkritumu rakstveida uzskaiti atbilstoši šo noteikumu 2. pielikumam. Šo noteikumu 24. punkts stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī. Vai tas nozīmē, ka no noteikumu spēkā stāšanās dienas līdz 2022. gada 1. janvārim būvniecības atkritumu pārvadājumi sistēmās (APUS un BRAPUS) nebūs jāreģistrē?

MK noteikumu 10. punkts nosaka, ka Būvniecības atkritumu radītājs vai apsaimniekotājs nodrošina būvniecības atkritumu rakstveida uzskaiti atbilstoši šo noteikumu 2. pielikumam. Minētā prasība stājas spēkā vienlaikus ar Noteikumiem 2021.gada 1.jūlijā. Līdz 2021.gada 1.janvāram visas pavadzīmes par būvniecības atkritumu pārvadājumiem atkritumu pārstrādei, reģenerācijai vai apglabāšanai uzsāk noteikumu 12.1.apakšpunktā minētais APUS lietotājs. Noteikumu 12.1.apakšpunktā minētais APUS lietotājs arī pēc 2022.gada 1.janvāra APUS uzsāks pavadzīmes aizpildīšanu, ja būvniecības atkritumu pārvadājums tiks veikts no būvniecības objekta, kuram nebūs uzsākta būvniecības lieta.

3.4. Secinu pēc apkopotās prezentācijas, ka no nākamā gada 01.01.2022. (kad APUS sistēma būs sasaistīta ar BIS sistēmu), tiem atkritumu pārvadājumiem no būvniecības vietām, kurām būs BIS sistēmā reģistrēta būvniecības lieta, varēs neregistrēt pavadzīmi APUS un nebūt APUS lietotājs, to darīs gala saņēmējs.

Vai šeit ir kādi izņēmumi?

Pats būvdarbu veicējs, ja vadā (ir AAA) varēs neregistrēt? Arī ja tiek nolīgts apakšuzņēmējs, kuram ir AAA un, kurš no būvlaukuma izved atkritumus varēs neregistrēt APUS sistēmā pārvadājumu no BIS reģistrētas būvniecības vietas?

Kuram jāinformē par BIS numuru – pārvadātājs gala saņēmēju? Vai gala saņēmējs pats sistēmā to varēs atrast? Šajos gadījumos šī informācijas apmaiņa notiks kā? Mutiski? Rakstiski?

Būvdarbu veicējs nav APUS lietotājs, ja vien tas nav saņēmis atkritumu apsaimniekošanas atļauju. APUS lietotājs, kurš veic atkritumu pārvadājumus, APUS uzsāk pavadzīmi, veicot būvniecības atkritumu pārvadājumus.

APUS sistēmā pavadzīmi uzsāks atkritumu saņēmējs, ja ir izpildīti Noteikumu 24.2.apakšpunkta nosacījumi, bet pārvadātājam būs jāaizpilda trūkstošā informācija. Ja būvdarbu veicējam ir atkritumu apsaimniekošanas atļauja atkritumu pārvadājumu veikšanai, tad šāds būvdarbu veicējs ir arī APUS lietotājs un veiktos pārvadājumus reģistrē APUS.

Līdz 2022.gada 1.janvārim tiks veikta nepieciešamo priekšdarbu realizācija, lai nodrošinātu APUS un BIS savstarpējo savietojamību un informācijas apmaiņu starp abām sistēmām.

3.5. Vai APUS ar 1.jūliju var iesniegt 1 apvienotu pavadzīmi būvniecības atkritumiem, ja atkritumu savākšanas un nodošanas vieta sakrīt? Vai tomēr par katru būvniecības atkritumu kravu/pārvadājumu ir jāraksta atsevišķa pavadzīme?

Katram pārvadājumam ir jāizraksta atsevišķa pavadzīme.

4. Atļaujās norādītās atkritumu apsaimniekošanas darbības

4.1.Vai par noteikumu 12.2.apakšpunktā minētu sistēmas lietotāju uzskata arī atkritumu apsaimniekošanas komersantu, kuram ir izdota atļauja R13 darbības veikšanai?

Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 12.punktu, atkritumu uzglabāšana ir 12) **atkritumu uzglabāšana — atkritumu glabāšana tam speciāli piemērotās un aprīkotās vietās to turpmākai reģenerācijai vai apglabāšanai** [izņemot īslaicīgu uzglabāšanu (mazāk par trim mēnešiem) to rašanās, šķirošanas un savākšanas vietās daudzumos, kas nerada kaitējumu videi vai draudus cilvēku veselībai].

Saskaņā ar MK 26.04.2011. noteikumu Nr.319 “Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem” 1.pielikuma 13.punktā ir noteikta šāda atkritumu reģenerācijas darbība R 13 “Atkritumu uzglabāšana (**izņemot pagaidu uzglabāšanu atkritumu rašanās vietās pirms to savākšanas), pirms tiek veiktas jebkuras darbības, kas apzīmētas ar kodu R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11 un R12**”. MK 2010.gada 30.novembra noteikumu Nr.1082 “Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 1.pielikuma 5.9.-5.13.apakšpunktā ir norādītas atkritumu apsaimniekošanas darbības, kuras ietver atkritumu uzglabāšanu iekārtās.

Kā izriet no Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 12.punktā ietvertās definīcijas, atkritumu uzglabāšanas vietām ir jābūt speciāli piemērotām un aprīkotām, lai tajās varētu veikt atkritumu uzglabāšanu. No minētā regulējuma var secināt, ka atkritumu uzglabāšana iekārtās pirms to turpmākās pārstrādes vai reģenerācijas ir uzskatāma par atkritumu pārstrādes darbību.

4.2. Ja atkritumu apsaimniekotājam izsniegtajā B kategorijas atļaujā atkritumu apsaimniekošanas darbībai nav norādīts R kods, vai šāds atkritumu apsaimniekotājs ir uzskatāms par APUS lietotāju?

Ja atkritumu apsaimniekošanas atļaujā nav norādīts atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas darbības kods, tad atļaujā ietvertā darbība ir jāvērtē atbilstoši

noteikumu Nr.1082 1.pielikuma 5.punktā minētajām darbībām un attiecīgās atļaujas nosacījumiem.

4.3. Ja B kategorija norādīts pārstrādes R kods tikai kādam konkrētam atkritumu kodam, vai tas nozīmē, ka attiecīgi uz atkritumu kodiem, kuriem nav piešķirts R kods, operators nav 12.2 punkta subjekts?

Ja atļaujā nav norādīts konkrēts atkritumu kods, tad atbilstoši atļaujas nosacījumiem ir jāvērtē, kādas darbības atkritumu apsaimniekošanas komersants veic ar atkritumiem un vai tiek veikti to pārvadājumi, vai pieņemšana no citiem atkritumu apsaimniekošanas komersantiem vai atkritumu sākotnējiem radītājiem vai valdītājiem.

4.4. Vai ir iespēja savākt atkritumus un īslaicīgi uzglabāt (< 3 mēnešiem) kādā savā teritorijā un pēc kāda laika vest gala saņēmējam, ja ir radušies tādi apstākļi? Pavadzīmē jāievada datums, kad savāc no sākotnējā radītāja vai tad, kad uzsāk vešanu?

Ja atkritumi ir radīti un savākti savā teritorijā – nav nepieciešama pavadzīme, ja atbilst noteikumu 23.punktā noteiktajam - pārvadājumi starp atkritumu apsaimniekošanas iekārtām, kuras izvietotas vienā adresē. Pavadzīmi par atkritumu pārvadājumiem starp vienā faktiskajā adresē izvietotām iekārtām neaizpilda, ja visu iekārtu darbībai ir izsniegta viena atļauja piesārņojošās darbības veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

Ja atkritumu netiek radīti un savākti savā teritorijā, APUS ir jānoformē 2 pavadzīmes:

1. – kad savākts no sākotnējā atkritumu radītāja; 2. – kad uzsākts pārvadājums no uzglabāšanas vietas uz pārvadājuma galamērķi.

5. Kas pirmais uzsāk pavadzīmes aizpildīšanu APUS?

Atkritumu pārvadājumu pavadzīmi uzsāk pildīt un aizpilda sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītājs, kurš ir saņēmis atļauju, izņemot Noteikumu 24.punktā⁶ minētos gadījumus.

Noteikumu 24.punkts stājas spēkā 2022.gada 1.janvārī.

5.1. Ja tiek izvesti zaļie atkritumi (lapas, zari) pēc pasūtītāja pieprasījuma - kā savlaicīgi (normatīvajos aktos noteiktajā termiņā, proti, 3 dienas iepriekš) sagatavot APUS pavadzīmi, ja pat nav aptuveni zināms apjoms, kas tiks no teritorijām savākts un nodots Getliņiem? Norādām, ka teritorijas ir vairākas un apjomu iepriekš prognozēt nav iespējams.

Atbilstoši noteikumu 29.punktam, 12.1. un 12.3. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs pavadzīmi aizpilda, ja iespējams, ne vēlāk kā trīs darbdienu pirms atkritumu pārvadājuma uzsākšanas, taču ne vēlāk kā līdz atkritumu pārvadājuma uzsākšanai valsts teritorijā. Tātad pavadzīmi APUS ir iespējams uzsākt tieši pirms atkritumu pārvadājuma.

⁶ Noteikumu 24.punkts: 24. Pavadzīmi sistēmā uzsāk pildīt un aizpilda iekārtu operators:

1) ja sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītājs, kurš ir saņēmis atļauju, nogādā uz iekārtām sadzīves atkritumus, pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktā kārtībā noslēgtu līgumu ar pašvaldību;

2) ja sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītājs, kurš ir saņēmis atļauju, nogādā uz iekārtām būvniecības atkritumus no būvniecības darba vietas, kurai ir būvniecības informācijas sistēmā reģistrēta būvniecības lieta.

Savukārt atbilstoši Noteikumu 30.punktam, atkritumu pārvadājuma galamērķa operators pavadzīmi aizpilda triju darbdienu laikā pēc atkritumu pārvadājuma saņemšanas atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtās valsts teritorijā.

Ja arī šajā termiņā nav iespējams aizpildīt pavadzīmi, tad saskaņā ar noteikumu 32.punktu sistēmas lietotājam ir tiesības sistēmā norādītos datus mainīt 45 dienu laikā no attiecīgo datu ievadīšanas brīža. Ja visi atkritumu pārvadājumā iesaistītie sistēmas lietotāji nesaskaņo pavadzīmi 45 dienu laikā no tās aizpildīšanas uzsākšanas brīža, sistēmas turētājs nodrošina, ka pavadzīme tiek anulēta un tajā nav iespējams veikt izmaiņas. Ja sistēmas lietotāju ievadītie dati par pārvadāto un apglabāšanai pieņemto atkritumu svaru atšķiras, sistēmā tiek reģistrēts tas svars, kuru norādījis šo noteikumu 12.2. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs.

5.2. Situācija. SIA1 kā izpildītājs ir noslēdzis līgumu ar pašvaldības SIA2 kā pasūtītāju par zaļo atkritumu izvešanu no SIA2 apsaimniekotajām teritorijām. Savukārt SIA1 tikko minētā līguma sakarā ir noslēdzis apakšuzņēmēja līgumu ar SIA3; papildus SIA3 arī ir atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums, kam ir atkritumu pārvadāšanas atļauja. Jautājumi:

a) kas APUSā ir jānorāda kā atkritumu nosūtītājs un pārvadātājs gadījumā, kad SIA3 patstāvīgi (ar savu tehniku, darba spēku) pēc SIA1 pieprasījuma braukā pa SIA2 apsaimniekotajām adresēm un pats savāc zaļos atkritumus un nodot utilizēšanai Getliņiem? Kurš šādā gadījumā gatavo APUS pavadzīmi? Kuram ir šī pavadzīme jāsaskaņo?

Papildus norāde šim a) gadījumam: par šiem izvestajiem apjomiem SIA3 sagatavo aktu par no katras teritorijas izvesto zaļo atkritumu apjomu un kad tas tiek saskaņots ar SIA1, tiek izrakstīts rēķins.

Šāda darbība ir iespējama, ja to pieļauj ar pašvaldību ir noslēgts līgums, norādot apakšuzņēmēju (SIA 3), ja tas strādā uz savas atkritumu apsaimniekošanas atļaujas pamata. Ja tiek nomāts speciālais transports, lai stiprinātu tehnisko veiktspēju, tad pavadzīmē norāda ģenerālu uzņēmēju (SIA1). SIA1 atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likumam ir uzskatāms par atkritumu apsaimniekošanas starpnieku, tam ir jābūt reģistrētam VVD un jāiesniedz attiecīgs finanšu nodrošinājums.

b) kas APUSā ir jānorāda kā atkritumu nosūtītājs un pārvadātājs gadījumā, kad SIA1 no SIA3 nomā norbu, savukārt zaļo atkritumu iekraušanu norbā veic SIA1 darbinieki. Atkritumus Getliņiem ved SIA3. Kurš šādā gadījumā gatavo APUS pavadzīmi? Kuram ir šī pavadzīme jāsaskaņo?

Papildus norāde šim b) gadījumam: šajā gadījumā SIA3 piestāda SIA1 rēķinu par norbas darba (nomas) stundām, kā arī rēķinu par norbā iekrauto atkritumu apjomu.

Papildus vēršam uzmanību, ka a) un b) situācijās zaļie atkritumi nāk (tiek savākti) no SIA2 apsaimniekotajām teritorijām.

Ja tiek nomāts speciālais transports, lai stiprinātu pārvadātāja tehnisko veiktspēju, tad pavadzīmē norāda ģenerālu uzņēmēju (SIA1). Ja SIA3 sniedz atkritumu

apsaimniekošanas pakalpojumu SIA1, tad SIA3 ir jānorāda kā pārvadātājs un jānorāda SIA3 atļauja.

5.3. Strādājam gan ar juridiskiem klientiem, gan ar fiziskām personām, ikdienā ir ļoti daudz stuktūrvienību ko apsekojam, vēlētos saprast, kā tieši mums būtu jārikojas ar APUS pavadzīmju reģistrēšanu, vai ir nepieciešams atsevišķi reģistrēt APUS pavadzīmi, par katru klientu.

APUS pavadzīme ir jānoformē par katru klientu un veikto pārvadājumu. Ja atved juridiska persona, tad katrai juridiskai personai par atvestajiem atkritumiem APUS jānoformē pavadzīme. Ja atved fiziska persona, tad APUS noformē 1 pavadzīmi mēnesī par visiem fizisko personu atvestajiem atkritumiem.

5.4. Ko darīt ja 3 dienas iepriekš paredzēta atkritumu pārvadājuma (APUS pavadzīmē) vēl nezinām kurš tieši transporta līdzeklis brauks? Gadās arī kad paredzētajā dienā notiek avārija un mums ir jāpārmet transporta līdzekli uz cietiem darbiem un viss pamainās. Vai būs iespēja koriģēt APUS auto numurus arī vēlāk?

Ir jānorāda pēc iespējas vairāk informācijas pavadzīmes noformēšanas brīdī. Atbilstoši Noteikumu 32.punktam Sistēmas lietotājam ir tiesības sistēmā norādītos datus mainīt 45 dienu laikā no attiecīgo datu ievadīšanas brīža.

5.5. Ja atkritumus nodod fiziskās personas, tad jātaisa 1 APUS par visu mēnesi. Kā rīkoties, ja vairākas fiziskās personas mēneša laikā atved dažādas atkritumu klases? Taisīt APUS katram atkritumu veidam?

APUS ir jāuzsāk viena pavadzīme par visām fiziskām personām, kurā norāda visas atkritumu klases.

5.6. Ja mēs caur APUS no klienta savācam bīstamos atkritumus, kas ir iepakoti plastmasas mucās (APUS norādām 150102 kodu), bet pēc tam tās mucas pie sevis iztīrām, sagriežam un nododam pārstrādātājam arī ar kodu 150102, kuram tā ir izejviela jaunu produktu ražošanā – vai šim otrajam sūtījumam arī jātaisa APUS? Tie skaitās dalīti vākti atkritumi? Ja tā, tad mums būs virtuāls atkritumu uzkrājums, kā mums to norakstīt?

Jā, ir jāuzsāk 2 APUS pavadzīmes:

1. pavadzīme:– par bīstamo atkritumu pārvadājumu.
2. pavadzīme: Jūs veicat atkritumu pārstrādi, kuras rezultātā rodas iepakojums, kurš tiek vests pārstrādātājam, tāpēc arī jātaisa 2.pavadzīme. Atkritumu uzkrājumi APUS pavadzīmēs netiek norādīti.

5.7. Katram vienam pārvadājumam ir jāreģistrē viena pavadzīme, neatkarīgi no tā, ka no vienas vietas? Un kāds ir laiks, lai reģistrētu šo vienu pārvadājumu? Un, kura veidlapa ir jāpilda, ja vienā braukšanas reizē ir iespējams savākt atkritumus no vairākām vietām – tad par katru vietu sava pavadzīme? Un no 2022. gada tad varēs pildīt 5. pielikumu un tad nebūs par katru, bet varēs vienā pavadzīmē visu dienas informāciju?

Jāpilda 1 pavadzīme par katru pārvadājumu no katras vietas, no kuras savāc atkritumus. Izņēmumi ir noteikti Noteikumu 22.punktā (pārvadājums starp vienā adresē izvietotām atkritumu apsaimniekošanas iekārtām. Saskaņā ar Noteikumu 29.punktu šo noteikumu 12.1. un 12.3. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs pavadzīmi aizpilda, ja iespējams, ne vēlāk kā trīs darbdienu pirms atkritumu pārvadājuma uzsākšanas, taču ne vēlāk kā

līdz atkritumu pārvadājuma uzsākšanai valsts teritorijā. Savukārt atbilstoši Noteikumu 30.punktam, atkritumu pārvadājuma galamērķa operators pavadzīmi aizpilda triju darbdienu laikā pēc atkritumu pārvadājuma saņemšanas atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtās valsts teritorijā. Ja arī šajā termiņā nav iespējams aizpildīt pavadzīmi, tad saskaņā ar noteikumu 32.punktu sistēmas lietotājam ir tiesības sistēmā norādītos datus mainīt 45 dienu laikā no attiecīgo datu ievadīšanas brīža. Ja visi atkritumu pārvadājumā iesaistītie sistēmas lietotāji nesaskaņo pavadzīmi 45 dienu laikā no tās aizpildīšanas uzsākšanas brīža, sistēmas turētājs nodrošina, ka pavadzīme tiek anulēta un tajā nav iespējams veikt izmaiņas.

No 2022.gada 1.janvāra Noteikumu 28.punktu un 5.pielikumu piemēro attiecībā uz bīstamiem atkritumiem, bet VARAM izvērtēs iespēju šo pavadzīmi attiecināt uz būvniecības atkritumiem.

5.8.Ja ar vairākām mašīnām vienā laikā ved uz vienu gala saņēmēju – vai jāpilda pavadzīme par katru auto vai var visu apvienot vienā pavadzīmē?

Gala saņēmējs (ja ir runa par būvniecības atkritumiem un ir būvniecības lieta BIS) par katru autopārvadājumu APUS uzsāk atsevišķu pavadzīmi. Ja BIS nav būvniecības lietas, tad par katru autopārvadājumu APUS atsevišķu pavadzīmi uzsāk pārvadātājs.

6. Kam ir pieeja APUS ievadītajiem datiem?

Noteikumu 14. punkts nosaka, ka sistēmas turētājs personām, kuras atbilstoši normatīvajiem aktiem par vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapām aizpilda vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapu "Nr. 3-Atkritumi. Pārskats par atkritumiem", nodrošina iespēju sistēmā aplūkot pavadzīmes par veiktajiem minēto personu atkritumu pārvadājumiem. Tādējādi personai, kura ir iesniegusi pārskata veidlapu "Nr. 3-Atkritumi. Pārskats par atkritumiem", tiek nodrošināta iespēja sistēmā aplūkot pavadzīmes par saviem atkritumu pārvadājumiem.

Noteikumu 34.punktā nosaka, ka Sistēmas turētājs bez maksas nodrošina sistēmā esošās vispārpieejamās informācijas sniegšanu elektroniskā veidā. Noteikumu izpratnē vispārpieejamā informācija ir Noteikumu 12. punktā minēto lietotāju saraksts, kurā ir iekļauts lietotāja nosaukums (firma), reģistrācijas numurs Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā un juridiskā adrese.

7. Noteikumu 22.punkta⁷ piemērošana (pārvadājumi starp vienā adresē izvietotām iekārtām)

7.1. Ja uzņēmuma laukums, vienas atļaujas darbības ietvaros, ir gan savākšanas, gan šķirošanas, gan pārstrādes vieta, un sākotnēji atkritumi no atkritumu radītājiem tiek atvesti kā uz savākšanas un šķirošanas vietu, jo atļaujas ietvaros, atkritumi no sākuma tiek pienemti, sašķiroti/atšķiroti no nederīgajiem piemaisījumiem un tikai tad, tālāk tie tiek PĀRVIETOTI, nevis pārvadāti, sava

⁷ Noteikumu 22.punkts: 22. Ja pārvadājumi starp vienā faktiskajā adresē izvietotām iekārtām, kas paredzētas atkritumu sagatavošanai pārstrādei, reģenerācijai vai apglabāšanai, un atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām notiek biežāk par trim reizēm vienas dienas laikā, par visiem vienas dienas laikā veiktajiem atkritumu pārvadājumiem aizpilda vienu pavadzīmi, tajā norādot kopējo attiecīgās dienas laikā pārvadāto atkritumu daudzumu. Pavadzīmi par atkritumu pārvadājumiem starp vienā faktiskajā adresē izvietotām iekārtām neaizpilda, ja visu iekārtu darbībai ir izsniegta viena atļauja piesārņojošās darbības veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

laukuma teritorijā uz reģenerācijas iekārtu, vai šāda darbība, izņemot Uzņēmuma Atkritumu plūsmas žurnālu, ir jāreģistrē APUS sistēmā

Atbilstoši noteikumu 22.punktam, pavadzīmi par atkritumu pārvadājumiem starp vienā faktiskajā adresē izvietotām iekārtām neaizpilda, ja visu iekārtu darbībai ir izsniegta viena atļauja piesārņojošās darbības veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

7.2. Poligona rīcība, ja poligona teritorijā atrodas atkritumu apstrādes rūpnīca, kurai ir cits operators un cita atļauja piesārņojošās darbības veikšanai

Lūdzam sniegt skaidrojumu, kā saskaņā ar 22. punkta prasībām ir jārikojas konkrētajā zemāk aprakstītajā gadījumā:

a) poligonā tiek ievesti nešķiroti sadzīves atkritumi (turpmāk – SA) no pašvaldību konkursā izvēlētiem apsaimniekotājiem

– saskaņā ar noteikumu 2.2. punktu tie netiek reģistrēti APUS,

b) visi šie ievestie nešķirotie SA tālāk tiek novirzīti uz šķirošanas rūpnīcu (turpmāk – Rūpnīca), ko tajā pašā poligonā apsaimnieko cits uzņēmums ar citu piesārņojošās darbības atļauju - vai šie pārvadājumi no Poligona pieņemšanas vietas uz Rūpnīcu, ir jāreģistrē APUS (22.punkts)?

saskaņā ar 2.2.punktu šie atkritumi netiek reģistrēti APUS.

c) pēc Rūpnīcā veiktās atkritumu sagatavošanas daļa atkritumu tiek vesti atpakaļ uz Poligona apsaimniekotāja BNA pārstrādes vietu - energošūnu , daļa uz apglabāšanu. Kā Rūpnīcai šos atkritumu pārvadājumus reģistrēt APUS, ja b)punktā nav notikusi reģistrēta atkritumu saņemšana caur APUS?

Atbilstoši Noteikumu 22.punktam, ja pārvadājumi starp vienā faktiskajā adresē izvietotām iekārtām, kas paredzētas atkritumu sagatavošanai pārstrādei, reģenerācijai vai apglabāšanai, un atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām notiek biežāk par trim reizēm vienas dienas laikā, par visiem vienas dienas laikā veiktajiem atkritumu pārvadājumiem aizpilda vienu pavadzīmi, tajā norādot kopējo attiecīgās dienas laikā pārvadāto atkritumu daudzumu.

Ja b) punktā ir jāveic reģistrēšana APUS, vai to iespējams veikt 1 reizi mēnesī, jo Poligona un Rūpnīcas savstarpēja informācijas salīdzināšana notiek 1 reizi mēnesī? Reģistrēšana 1 reizi dienā rada tikai lieku birokrātiju, jo katras dienas dati pēc veiktās salīdzināšanas būs jākorrigē.

Noteikumi šādu iespēju neparedz. Atbilstoši Noteikumu 22.punktam, ja pārvadājumi starp vienā faktiskajā adresē izvietotām iekārtām, kas paredzētas atkritumu sagatavošanai pārstrādei, reģenerācijai vai apglabāšanai, un atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām notiek biežāk par trim reizēm vienas dienas laikā, par visiem vienas dienas laikā veiktajiem atkritumu pārvadājumiem aizpilda vienu pavadzīmi, tajā norādot kopējo attiecīgās dienas laikā pārvadāto atkritumu daudzumu.

8.Poligona apsaimniekotājiem specifiski jautājumi:

8.1.Lūdzam skaidrot, kā atkritumu poligonam APUS sistēmā parādīt atkritumu plūsmu, kas veidojas no pieņemtiem ražošanas un būvniecības atkritumiem atdalot dažādas frakcijas, un tās izmantojot poligona iekšējām tehnoloģiskām vajadzībām (kas pēc būtības ir reģenerācija)

Jānorāda atbilstoši atļaujā norādītajām darbībām – ar vai bez reģenerācijas koda, vadoties pēc darbības mērķa un satura.

Kā šie nešķirotie atkritumi poligona apsaimniekotājam ir jāpieņem/jāreģistrē APUS - kā reģenerācijai vai apglabāšanai?

Noteikumu 3.pielikumā minētajā pavadzīmē ir jānorāda atsevišķos ierakstos novērtētais atkritumu daudzums reģenerācijai un novērtētais daudzums apglabāšanai

8.2.Kā rīkoties šķirotu atkritumu savākšanas laukumā, kas atrodas poligona teritorijā?

Saskaņā ar noteikumu 2.1. un 24.1. punktu atkritumi tiek reģistrēti, pārvadājot tos uz pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām.

Laukumā pieņemtie atkritumi no fiziskām un juridiskām personām jāreģistrē APUS, kā tas ir paredzēts Noteikumu 23.un 26.punktā.

8.3. Vai APUS pavadzīmi var aizpildīt, norādot poligona apsaimniekotāju gan kā piegādātāju no šķirošanas laukuma, gan vienlaicīgi kā saņēmēju pārstrādei poligonā, turklāt ja visas šīs darbības notiek vienā adresē?

Ja minētās darbības ir iekļautas vienā piesārņojošās darbības atļaujā, tad APUS šādas darbības nav jāievada. Ja minētajām darbībām ir katrai sava atļauja, rīkojas atbilstoši noteikumu 22.punktam.

8.4.Vai pavadzīmi saņēmējs varēs aizpildīt, ja informācija par piegādātāju būs nepilnīga?

Sistēmā varēs aizpildīt pavadzīmi, trūkstošā informācija jāpapildina sadarbībā ar piegādātāju atbilstoši noteikumu 32.punktam – 45 dienu laikā.

8.5.Vai būs iespēja manuāli ierakstīt informāciju par juridisku personu, kas nav reģistrēta sistēmā?

Šāda iespēja sistēmā būs paredzēta.

8.6.Vai poligons drīkst nepieņemt atkritumus? Kā rīkoties, ja atkritumus nedrīkst pieņemt?

Atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumu Nr.1032 “Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi” 42.punktam, ja konstatē, ka piegādātie atkritumi nav apglabājami poligonā, tos nodod atpakaļ piegādātājam. Operators par atkritumu neatbilstību atkritumu aprakstam nekavējoties rakstiski informē attiecīgo pārvaldi.

8.7. Ko saņēmējam (poligona apsaimniekotājam) darīt situācijās:

a) kad atkritumus atved pārvadātājs, kuram nav atkritumu pārvadāšanas atļaujas? b) ja atkritumu radītājs savu atkritumu nogādāšanai poligonā ir nolīdzis transporta pakalpojuma sniedzēju, kuram nav atkritumu pārvadāšanas atļaujas? Sk. atbildi uz 8.5.jautājumu.

9. Noteikumu 23.punkta⁸ piemērošana:

9.1. Kādi atkritumi domāti 23 p-tā ? Sadzīves, bīstamie vai visi ?

Noteikumu 23.punkta prasības attiecas uz sadzīves, ražošanas, būvniecības un bīstamiem atkritumiem, ņemot vērā noteikumu 2.punktā noteiktos izņēmumus

9.2.Saskaņā ar noteikumu 23.punktu, kas būs atbildīgs, ja šoferis nezina nosaukt kādu no pavadzīmes pozīcijām, piemēram, adresi, no kuras vesti atkritumi?

Minēto informāciju var noskaidrot, lūdzot šoferim uzrādīt kravas pārvadājuma pavadzīmi, kura noformēta atbilstoši Autopārvadājumu likumam.

10. Noteikumu 24.punkta⁹ piemērošana:

10.1. Kādi konkrēti atkritumi domāti noteikumu apakšpunktā 24.1., vai tai skaitā nešķiroti sadzīves atkritumi ?

Noteikumu 24.1.apakšpunkta prasības attiecas uz šķirotiem sadzīves atkritumiem, tajā skaitā arī sadzīves bīstamiem atkritumiem.

10.2. Kādā veidā sistēmas lietotājs (šajā gadījumā operators) varēs pārliecināties par BIS reģistrēto būvniecības lietu, ja APUS nav sasaiste ar BIS? Kāpēc pavadzīmes aizpildīšanu neuzsāk atkritumu apsaimniekotājs (valdītājs), kuram ir nepieciešamā informācija par sākotnējo šo atkritumu radītāju?

Noteikumu 24.punkts stājas spēkā 2022.gada 1.janvārī. Līdz šim laikam ir paredzēts realizēt BKVB projekts, kā arī LVGMC attiecīgi uzlabos APUS sistēmu, lai varētu attiecīgi piekļūt BIS sistēmai un pārbaudīt būvniecības lietas esamību.

⁸ Noteikumu 23.punkts: 23. Ja atkritumu sākotnējais radītājs – juridiska persona, kura nav atkritumu apsaimniekošanas komersants, – nogādā tās radītos sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamos atkritumus uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām, pavadzīmi sistēmā uzsāk pildīt un aizpilda šo noteikumu 12.2. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs triju darbdienu laikā pēc atkritumu pārvadājuma saņemšanas attiecīgajās atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtās.

⁹ Noteikumu 24.punkts: 24. Pavadzīmi sistēmā uzsāk pildīt un aizpilda šo noteikumu 12.2. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs:

24.1. ja šo noteikumu 12.1. apakšpunktā norādītais sistēmas lietotājs nogādā uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām sadzīves atkritumus, pamatojoties uz [Atkritumu apsaimniekošanas likumā](#) noteiktā kārtībā noslēgtu līgumu ar pašvaldību. Šo noteikumu 12.1. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs triju darbdienu laikā pēc pavadzīmes aizpildes uzsākšanas sistēmā sniedz pavadzīmes [1.](#), [2.](#), [2.1.](#) un [3.](#) sadaļā minēto informāciju;

24.2. ja šo noteikumu 12.1. apakšpunktā norādītais sistēmas lietotājs nogādā uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām būvniecības atkritumus no būvniecības darba vietas, kurai ir būvniecības informācijas sistēmā reģistrēta būvniecības lieta. Šo noteikumu [12.1.](#) apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs triju darbdienu laikā pēc pavadzīmes aizpildes uzsākšanas sistēmā sniedz pavadzīmes [1.](#), [2.](#), [2.2.](#) un [3.](#) sadaļā minēto informāciju.

10.3. Būtu jāparedz un jānosaka konkrētas atkritumu klases un to kodi, uz kurām varētu tikt attiecināta pazīme – atkritumu valdītājam, kurš veic atkritumu pārvaldījumus, ir Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktā kārtībā noslēgts līgums ar pašvaldību, lai tādējādi iekārtu operatoram nebūtu šaubu par to, ka ir jāuzsāk pavadzīmes pildīšana APUS.

Pašreiz šādas prasības nav iespējams noteikt, tā kā arī atkritumu apsaimniekošanas līgumos parasti netiek norādītas atkritumu klases un kodi. Šo priekšlikumu varētu vērtēt tālākajā sistēmas attīstības gaitā.

10.4. Korektāk un lietderīgāk būtu paredzēt konkrētas atkritumu klases un to kodus, uz kuriem attiecināt pazīmi par būvniecības informācijas sistēmā reģistrēto būvniecības lietu.

Kā pazīmi var minēt atkritumu 17.grupu atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumu Nr.302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus” pielikumam. .

10.5. vai APUS noteikumi paredz situāciju, ka 12.1. apakšpunktā minētajam atkritumu valdītājam par vienu un to pašu atkritumu klasi var nākties norādīt informāciju gan par noslēgto līgumu ar pašvaldību atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18. pantam, gan par to, ka atkritumi ir no būvniecības darba vietas, kurai ir būvniecības informācijas sistēmā reģistrēta būvniecības lieta.

Jā, tas ir iespējams.

10.6.Vai saskaņā ar 24.2. punktu poligonam APUSā ir jāreģistrē arī tie būvniecības atkritumu pārvaldājumi, kurus veic būvdarbu veicējs, pārvaldājot atkritumus, kas radīti BIS reģistrētā objektā, bet šis būvdarbu veicējs nav APUS sistēmas lietotājs? Vai šāda situācija ir pieļaujama?

Jā, sākot no 2022.gada, būvdarbu veicējam nav jābūt APUS lietotājam. Pavadzīmi sāk pildīt poligons, ja ir BIS lieta, vai būvniecības atkritumu pārvaldātājs, kurš ir APUS lietotājs.

10.7. 24.punkts nosaka, ka sākot ar 2022.gada 1.janvāri par visām ievestajām kravām poligonā, poligona operatoram ir jāatver pavadzīme:

a. par sadzīves atkritumu ievēšanu (24.1.punkts), bet 2.2.punkts nosaka, ka šie noteikumi neattiecas uz nešķirotiem sadzīves atkritumiem, tad kādi atkritumu veidi šajā gadījumā tiek domāti?

Jā, par šķirotiem sadzīves atkritumiem, kuru pārvaldājums tiek veikts, pamatojoties uz noslēgto līgumu ar pašvaldību.

b. Tikai par būvniecības atkritumu ievēšanu

Jā, Atbilstoši noteikumu 24.2.apakšpunktam

c. vai par citu atkritumu ievēšanu poligonā pavadzīmi uzsāk pārvaldātājs?

Jā, atbilstoši noteikumu 18.punktam.

11. Noteikumu 26.punkta piemērošana:

11.1. Vai noteikumu 26.punktā noteikto kārtību var attiecināt arī uz juridisko personu piegādātajiem atkritumiem?

Ja atkritumu sākotnējais radītājs – juridiska persona, kura nav atkritumu apsaimniekošanas komersants, – nogādā tās radītos atkritumus uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām, pavadzīmi sistēmā uzsāk pildīt un aizpilda iekārtu operators 3 darbdienu laikā pēc atkritumu pārvadājuma saņemšanas;

Iekārtu operators par tādu fizisko personu piegādātajiem atkritumu veidiem un daudzumiem, kuras nav atkritumu apsaimniekošanas komersanti, aizpilda vienu pavadzīmi mēnesī 3 darbdienu laikā pēc attiecīgā mēneša beigām, kā nosūtītāju un pārvadātāju sistēmā norādot ierakstu "Latvijas iedzīvotāji».

11.2. Noteikumu 26.punkts stājas spēkā ar 2022.gada 1.janvāri? Kura pavadzīme 3.pielikuma vai 5.pielikuma jāaizpilda? Un par kādu atkritumu (atkritumu klases) pieņemšanu poligonā šī pavadzīme jāaizpilda?

Noteikumu 26.punkts ir spēkā no 2021.gada 1.jūlija. Par noteikumu 26.punktā minētajiem atkritumiem jāaizpilda noteikumu 3.pielikuma pavadzīme. Pavadzīme jāaizpilda par sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamajiem atkritumiem, ņemot vērā noteikumu 2.punktā noteiktos izņēmumus un poligona atļaujā norādītos atkritumu veidus.

Jāpilda Noteikumu 3.pielikums.

Par visiem atkritumiem, kas nav minēti 2.punktā, līdz 2022.gada 1.janvārim attiecas vispārējā kārtība – katram radītājam vai valdītājam taisa savu pavadzīmi – tas attiecas uz Noteikumu 28.punktā minētajiem pārvadājumiem

11.3. Vai APUS ar 1.jūliju var iesniegt 1 apvienotu pavadzīmi par dienā savāktajiem liela izmēra (lielgabarīta) atkritumiem no iedzīvotājiem? Vai tomēr par katru galamērķi ievesto kravu ir sava pavadzīme (maršruta laikā mašīna var piepildīties vairākas reizes, atkarībā no liela izmēra (lielgabarīta) atkritumu apjoma adresē)?

Par katru pārvadājumu ir jāizraksta atsevišķa pavadzīme.

12. Pavadzīmju importēšana:

12.1. Vai nav pretrunu starp noteikumu 29. un 31.punktu?

Noteikumu 29. punkts nosaka, ka šo noteikumu 12.1¹⁰. un 12.3.¹¹ apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs pavadzīmi aizpilda, ja iespējams, ne vēlāk kā trīs darbdienu pirms atkritumu pārvadājuma uzsākšanas, taču ne vēlāk kā līdz atkritumu pārvadājuma uzsākšanai valsts teritorijā. Minētās prasības attiecas uz atkritumu valdītāju, kurš ir

¹⁰ Noteikumu 12.1.apakšpunkts: 12.1. sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītājs, kurš ir saņēmis atļauju atkritumu apsaimniekošanai un kuram ir nepieciešams veikt atkritumu pārvadājumus;

¹¹ Noteikumu 12.3.apakšpunkts: 12.3. atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks, kurš organizē sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu pārvadāšanu;

saņēmis atkritumu apsaimniekošanas atļauju, un uz atkritumu tirgotāju vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieku, kuri uzsāk attiecīgo atkritumu pārvadājumu.

Noteikumu 31. punkts paredz, Ja šo noteikumu 12. punktā minētais sistēmas lietotājs ir izveidojis nepieciešamos tehniskos risinājumus, lai importētu sistēmas lietotāja sagatavotās un aizpildītās pavadzīmes sistēmā, sistēmas lietotājs importē sagatavotās un aizpildītās pavadzīmes ne retāk kā reizi piecās darbdiēnās. Noteikumu 31.punkta prasības attiecas uz visiem APUS lietotājiem un nosaka termiņu sagatavoto un aizpildīto pavadzīmju importēšanai – reizi 5 darba dienās.

13.2.. Ja ir izveidota pavadzīmju importa sistēma – vai tas nozīmē, ka datus par pavadzīmēm – atvērtās/apstiprinātās sinhronizē vismaz 1x 5 dienās, kā tas izpilda prasību par pavadzīmes atvēršanu un apstiprināšanu (29.punkts)

Noteikumu 29.punkts nosaka, ka šo noteikumu 12.1. un 12.3. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs pavadzīmi aizpilda, ja iespējams, ne vēlāk kā trīs darbdiēnas pirms atkritumu pārvadājuma uzsākšanas, taču ne vēlāk kā līdz atkritumu pārvadājuma uzsākšanai valsts teritorijā. Savukārt Noteikumu 31.punkts paredz, ka, ja šo noteikumu 12. punktā minētais sistēmas lietotājs ir izveidojis nepieciešamos tehniskos risinājumus, lai importētu sistēmas lietotāja sagatavotās un aizpildītās pavadzīmes sistēmā, sistēmas lietotājs importē sagatavotās un aizpildītās pavadzīmes ne retāk kā reizi piecās darbdiēnās. Saskaņā ar noteikumu 32.punktu, sistēmas lietotājam ir tiesības sistēmā norādītos datus mainīt 45 dienu laikā no attiecīgo datu ievadīšanas brīža.

13.3. Par noteikumu 31.punkta piemērošanu – Kādi tehniskie risinājumi ir domāti noteikumu 31.punktā? Par kādu laiku periodu tiek importētas sagatavotas pavadzīmes - vai par atkritumu pārvadājumiem, kas ir veikti pēdējo 5 kalendāro dienu laikā?

SIA “LVGMC” 2021.gada 3.martā ir nosūtījis APUS un BRAPUS lietotājiem instrukciju un tehniskos risinājumus pārejai uz noteikumos minēto sistēmu. Atbilstoši MK noteikumu 31.punkta prasībām pavadzīmes importē ik pēc piecām darba dienām, lai gan sistēmas darbības uzsākšanas sākumposmā importējamo pavadzīmju daudzums var būt lielāks.

14. Iespējas labot un precizēt sistēmā ievadītos datus

14.1. Saistībā ar noteikumu 32.punktu¹² - Ja sistēmas lietotāju ievadītie dati par pārvadāto un reģenerācijai / pārstrādei pieņemto atkritumu svaru atšķiras, sistēmā tiks reģistrēts abu lietotāju norādītais svars?

Sistēmā tiks reģistrēts gan nodotais, gan pieņemtais svars apstiprinātajā pavadzīmē. Ja sistēmas lietotāju ievadītie dati par pārvadāto un apglabāšanai pieņemto atkritumu

¹² 32. Sistēmas lietotājs ir atbildīgs par savlaicīgu un patiesu datu norādīšanu sistēmā. Sistēmas lietotājam ir tiesības sistēmā norādītos datus mainīt 45 dienu laikā no attiecīgo datu ievadīšanas brīža. Ja visi atkritumu pārvadājumā iesaistītie sistēmas lietotāji nesaskaņo pavadzīmi 45 dienu laikā no tās aizpildīšanas uzsākšanas brīža, sistēmas turētājs nodrošina, ka pavadzīme tiek anulēta un tajā nav iespējams veikt izmaiņas. Ja sistēmas lietotāju ievadītie dati par pārvadāto un apglabāšanai pieņemto atkritumu svaru atšķiras, sistēmā tiek reģistrēts tas svars, kuru norādījis šo noteikumu 12.2. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs.

svaru atšķiras, sistēmā tiek reģistrēts tas svars, kuru norādījis šo noteikumu 12.2. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs.

14.2. Ja tiek konstatēta nepareiza vai kļūdaina informācija APUS esošajās pavadzīmēs, būtiski ir saprast, kurš no sistēmas lietotājiem veiks attiecīgās kļūdas novēršanu un kā tas tiks realizēts praktiski (proti, vai kļūdu labošana notiks manuāli, atverot konkrēto pavadzīmi, kā arī vai visiem sistēmas lietotājiem būs tiesības veikt labojumus).

Kļūdas novēršanu var veikt 45 dienās. Sistēmas lietotājiem ir savstarpēji jāvienojas 45 dienu laikā par veicamām izmaiņām, izmaiņu sistēmā veic pavadzīmes uzsācējs. Pēc 45 dienām nekādi labojumi nebūs iespējami.

14.3. Kā pareizi ievadīt APUS gadījumā, ja klienta vainas dēļ pieņemtie no klienta atkritumi tiek atgriezti atpakaļ šim pašam klientam (piem., neatbilstošie atkritumi)? Kā tas tiek noformēts praktiski? Jo šai gadījumā tieši klients būs galamērķis, bet klientam (galamērķim) nav atļauja uz atkritumu pieņemšanu.

Ja neatbilstība ir konstatēta, kamēr attiecīgie atkritumi nav izkrauti no transportlīdzekļa, APUS sistēmā turpina uzsākt pavadzīmi, norādot, ka atkritumi nogādāti atpakaļ klientam.

Ja neatbilstība tiek konstatēta pēc tam, kad atkritumi ir izkrauti no transportlīdzekļa, APUS noformē jaunu pavadzīmi šim pārvadājumam.

Jebkurā gadījumā ir jāvadās no līgumā ar klientu norādītās kārtības, kādas rīcības ir jāveic katrai no pusēm, ja tiek konstatēti neatbilstoši atkritumi.

Vēršam arī uzmanību uz noteikumu 32.punktu, kur paredzēts, ka sistēmas lietotājs ir atbildīgs par savlaicīgu un patiesu datu norādīšanu sistēmā. Sistēmas lietotājam ir tiesības sistēmā norādītos datus mainīt 45 dienu laikā no attiecīgo datu ievadīšanas brīža. Ja visi atkritumu pārvadājumā iesaistītie sistēmas lietotāji nesaskaņo pavadzīmi 45 dienu laikā no tās aizpildīšanas uzsākšanas brīža, sistēmas turētājs nodrošina, ka pavadzīme tiek anulēta un tajā nav iespējams veikt izmaiņas. Ja sistēmas lietotāju ievadītie dati par pārvadāto un apglabāšanai pieņemto atkritumu svaru atšķiras, sistēmā tiek reģistrēts tas svars, kuru norādījis šo noteikumu 12.2. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs.

14.4. Kā atspoguļot APUS sistēmā, ja atkritums tiek savākts ar vienu kodu, tad tiek īslaicīgi uzglabāts pie viena apsaimniekotāja, un tad tiek sūtīts uz utilizāciju pie cita apsaimniekotāja, bet utilizācijas galamērķī šo atkritumu izlemj pieņemt ar citu kodu? Piem., Elektronika 16 un 200 *. Vai papīrs 150101 un 200101. Rezultātā ienākošo kodu un izejošo kodu plūsmas neies kopā.**

Ir jānoformē 2 pavadzīmes.

Šis jautājums ir saistīts ar atkritumu pareizu klasifikāciju, un nav pieļaujama nepamatota kodu maiņa, pielāgojoties esošajām atļaujām. Ja atkritumi ir pareizi

klasificēti un atļaujā nav šādas klases, tad ir jāgroza atļauja un atkritumi ir jāklasificē pareizi jau no paša sākuma.

Uzsākot sadarbību, iesaistītajiem atkritumu apsaimniekotājiem ir jāpārbauda atļaujās norādītie kodi, un ja sadarbība tiek uzsākta, attiecīgi jāgroza atkritumu apsaimniekošanas atļaujas.

14.5. Kā atspoguļot sistēmā, ja īslaicīgas atkritumu uzglabāšanas dēļ, atkritumi “nosēžas”, “iztvaiko”, piem., ja uz spirta bāzes? Vai pastāv iespēja reģistrēt “svara korekcijas” APUS?

Vēršam uzmanību uz noteikumu 32.punktu: Sistēmas lietotājs ir atbildīgs par savlaicīgu un patiesu datu norādīšanu sistēmā. Sistēmas lietotājam ir tiesības sistēmā norādītos datus mainīt 45 dienu laikā no attiecīgo datu ievadīšanas brīža. Ja visi atkritumu pārvadājumā iesaistītie sistēmas lietotāji nesaskaņo pavadzīmi 45 dienu laikā no tās aizpildīšanas uzsākšanas brīža, sistēmas turētājs nodrošina, ka pavadzīme tiek anulēta un tajā nav iespējams veikt izmaiņas. Ja sistēmas lietotāju ievadītie dati par pārvadāto un apglabāšanai pieņemto atkritumu svaru atšķiras, sistēmā tiek reģistrēts tas svars, kuru norādījis šo noteikumu 12.2. apakšpunktā minētais sistēmas lietotājs.

14.6. Itin bieži ir situācija kad APUS pavadzīmi saskaņo pārvadātājs, gala saņēmējs. Bet nosūtītājs (kuram ir piekļuve APUS) bremzē un 45 dienās neko nesaskaņo. Sūtījums faktiski ir noticis, ko pierāda parakstītas papīra APUS, kā arī PNA. Vai mums visu laiku atgādināt klientam lai neaizmirst saskaņot? Ko darīt, ja šāda APUS jau nobloķējusies? Kā pierādīt, ka pārvadājums ir noticis lai to atbloķē?

APUS lietotāji būs atkritumu apsaimniekotāji ar atkritumu apsaimniekošanas atļaujām. Sistēmā būs pavadzīme un visi saskaņojumi ir redzami.

15. Noteikumu pielikumu aizpildīšana

15.1. Kad Noteikumu 2.pielikums ir jāparaksta ar elektronisko parakstu?

Noteikumu 2.pielikumā minēto būvniecības atkritumu uzskaiti paraksta ar elektronisko parakstu tajā brīdī, kad tajā fiksētie dati ir jāsniedz, piemēram, pēc kompetentās iestādes (piemēram, VVD) pieprasījuma, ja tiek pieprasīts iesniegt būvniecības atkritumu uzskaites žurnālu. Dokumentu paraksta ar elektronisko parakstu arī tad, ja to paredz uzņēmumā noteiktā iekšējā procedūra- piemēram, datu pārbaude, inventarizācija, mēneša pārskata u.tml. sagatavošana.

15.2. Kā rīkoties un kādā veidā aizpildīt APUS pavadzīmi saliktām kravām ?

Ja kravā būs atkritumi, kas savākti no vairākiem radītājiem, tad ir jāizveido atsevišķa pavadzīme katram atkritumu radītājam.

15.3. Ar kādu datumu aizpildīt APUS: kad krava savākta vai kad izvesta uz pārstrādes rūpnīcu ?

Pavadzīmē 1.sadaļā ir jānorāda atkritumu pārvadājuma uzsākšanas datums.

15.4. Kā saņēmēju norādīt terminālu vai uzreiz pārstrādes rūpnīcu ?

Ja atkritumu pārvadājums notiek uz ostu stividoram, kas noteiktā laika periodā veido nosūtāmo kravu, bet kurš nav saņēmis atļauju atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanai (atkritumu šķirošanai, uzglabāšanai ilgāk par 3 mēnešiem), tad pavadzīmi veido par pārrobežu atkritumu sūtījumu, kurā tiks apvienotas vairākas pie stividora atvestās kravas, pārrobežu sūtījumu dokumentam pievienojot pielikumu, kurā uzskaitītas, kādas atsevišķās kravas sūtījumā ir apvienotas.

15.5. Ja APUS sistēmā reizi mēnesī būs jāreģistrē ienākošā atkritumu plūsma no tiešā atkritumu radītāja-Privātpersonas, bet APUS sistēmā nav izvēlnes ievadīt periodu, bet tikai datumu, kā pareizi reģistrēt šādu pārvadājumu?

Norāda mēneša pēdējo datumu.

15.6. Kā norādīt 3.pielikuma pavadzīmes 2.1.punktā norādītos līgumu datus, ja atkritumi tiek savākti no vairākām pašvaldībām?

Pavadzīmes forma tiks saglabāta, būs tehniskas iespējas ievadīt vairākus līgumus

15.7. Par 3.pielikuma 2.tabulu – vai tiešām nepieciešams jānorāda tonnas plānotiem pieteikumiem atkritumu savākšanai no klientiem, jo galvenokārt tiek saņemti m³ un masu klients pats nevar novērtēt?

Jāvērtē masa ir poligoniem, jo pavadzīmi veido poligons, norādot svaru. Tonnas var norādīt aptuveni, bet saņemtais svars būs precīzs.

15.8. 5.pielikuma 3.punktā norādīts – ATKRITUMU NOSŪTĪTĀJS, kas ar 4.piezīmi precizēts, ka norāda juridiskās personas firmu – tas nozīmē, ka no privātpersonām pārvadājumi nav jāreģistrē?

Saskaņā ar noteikumu 28.punktu, ja vienas kalendāra dienas laikā ar vienu transportlīdzekli vienā atkritumu pārvadājumā tiek savākti bīstamie atkritumi no vairākiem sākotnējo atkritumu radītājiem vai valdītājiem – juridiskām personām, sistēmas lietotājs sistēmā var noformēt vienu pavadzīmi atbilstoši Noteikumu 5. pielikumam. Tādejādi noteikumu 5.pielikums neattiecas uz fiziskām personām.

16. APUS tehniskie risinājumi

16.1. Kādi uzlabojumi un kad ir gaidāms IT infrastruktūrā, lai atsevišķu APUS pavadzīmju ievade un APUS pavadzīmju masveida augšupielāde būtu īstenojama adekvātā laikā?

VARAM 2021.gadā ir paredzējis veikt projektu APUS sistēmas pilnveidošanai, lai nodrošinātu to noteikumu prasību realizāciju, kuras stāsies spēkā 2022.gada 1.janvārī. Vienlaikus ir paredzēts papildināt arī citus sistēmas darbības aspektus.

16.2. Vai pavadzīmju importa tehniskajā risinājumā ir iespēja 3.pielikuma pavadzīmes 2.1.punktā norādīto līgumu datus “ielasīt” atbilstoši adresei? Kādu atkritumu savākšanai (atkritumu kodī) šie līgumu dati ir jānorāda?

APUS lietotājiem pašiem vajadzēs piekārtot APUS objektus atbilstoši identifikācijas numuriem. Noteikumu 3.pielikuma 2.1.apakšpunktā minētie līgumi tiek slēgti par sadzīves atkritumus apsaimniekošanu.

16.3. Vai ir paredzēts atrisināt jautājumu par APUS sistēma un Lursoft uzņēmumu/Ģeogrāfisku objektu nosaukumu nomenklatūra klientu datubāzēm, lai APUS pusē un visu APUS lietotāju pusē varētu izmantot vienu, pilnvērtīgu datubāzi? Pretējā gadījumā datu augšupielāde nebūs iespējama.

Šāds risinājums nav paredzēts.

16.4. Attiecībā uz pārējo APUS noteikumu 3. pielikumā pavadzīmē norādīto nepieciešamo informāciju, norādām, ka pieprasītā informācija nav pieejama SIA „Getliņi EKO” sistēmā. Līdz ar to, rodas jautājums – vai pavadzīmē esošos datus, kuri iekārtu operatoram nav zināmi, var neaizpildīt?

APUS paredz, ka citi attiecīgajā atkritumu pārvadājumā iesaistītie sistēmas lietotāji saņems APUS informāciju par informācijas ievadīšanas nepieciešamību cita sistēmas lietotāja uzsāktajā pavadzīmē. Ja poligons uzsāk pavadzīmi, pārējās pavadzīmes sadaļas aizpilda sistēmas lietotājs, kurš nodrošinājis atkritumu nogādi poligonā.

16.5. lietderīgāk būtu pieprasīt aizpildīt APUS noteikumu 3. pielikumā esošajā pavadzīmē tos datus, kas ir pieejami attiecīgajā iekārtu operatora sistēmā

Noteikumi šobrīd nosaka prasības, kāda informācija ir jāievada APUS, tāpēc aicinām attiecīgi pielāgot savas sistēmas APUS. Ir nodrošinātas iespējas datu importēšanai un konsultācijas.

16.6.. Vai paziņojumi par izveidotu/pārvadājumu apstiprināšanai APUS pavadzīmi tiek sūtīti uz iesaistīto pušu kontaktiem – e-pastiem

Šāds pakalpojums netiek nodrošināts.

Saīsinājumi:

CSA poligons – cieto sadzīves atkritumu poligons;

Noteikumi Nr. 113 – Ministru kabineta 2021. gada 18. februāra noteikumi Nr. 113

“Atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtība”;

Pavadzīme – atkritumu pārvadājuma reģistrācijas karte-pavadzīme;

PS – Pārkraušanas stacija;

Sabiedrība – atkritumu apsaimniekošanas komersants atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta pirmajai daļai un ir arī CSA poligona operators.

Sistēma – Atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā;

ŠASL – šķiroto atkritumu savākšanas laukums;

ŠPS – šķirošanas-pārkraušanas stacija

Situācijas apraksts	Vai Sabiedrība sistēmā aizpilda datus		Skaidrojums
	Jā	Nē	
Fiziska persona piegādā savus nešķirotos sadzīves atkritumus uz ŠASL (arī ŠASL, kas izvietots CSA poligonā)		X	Noteikumi neattiecas uz fiziskām personām, kuras savus atkritumus piegādā ar savu transportlīdzekli, un uz nešķirotu sadzīves atkritumu pārvadājumiem
Fiziska persona piegādā savus šķirotos atkritumus (dalīti vāktos) uz ŠASL laukumu (arī ŠASL, kas izvietots CSA poligonā)	X (no 01.07)		Sabiedrība vienu reizi mēnesī triju darbdienu laikā pēc attiecīgā mēneša beigām aizpilda vienu pavadzīmi , kā nosūtītāju un pārvadātāju sistēmā norādot ierakstu "Latvijas iedzīvotāji" un neaizpildot pavadzīmes 3. sadaļu. Ierakstam par pamatu ņem atkritumu klases kodus (pavadzīmē vienam atkritumu klases kodam tiek veikts viens ieraksts, norādot kopējo attiecīgā ievestā atkritumu klases koda svaru mēnesī)
Atkritumu pārvadājums no ŠASL uz šķirošanas, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu (iekšējā pārvietošana viena objekta ietvaros)		X	Ja ŠASL un šķirošanas vai apglabāšanas vieta atrodas vienā adresē un abām darbībām ir izsniegta viena atļauja piesārņojošo darbību veikšanai (arī ŠASL, kas izvietots CSA poligonā)
Atkritumu pārvadājums no ŠASL uz šķirošanas, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu. Šķirotu atkritumu savākšanas laukumos netiek pieņemti nešķiroti sadzīves atkritumi.		X	Pavadzīme nav jāaizpilda, ja pārvadā nešķirotos sadzīves atkritumus (200301)

Atkritumu pārvadājums no ŠASL uz šķirošanas, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu (piemēram, CSA poligons)	X (no 01.07.)		Pavadzīme ir jāaizpilda, ja pārvadā jebkurus citus atkritumus, kas nav nešķiroti sadzīves atkritumi (200301), katram pārvadājumam ir jāaizpilda atsevišķa pavadzīme
Ja atkritumu sākotnējais radītājs – juridiska persona, kura nav atkritumu apsaimniekošanas komersants , – nogādā tās radītos sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamos atkritumus uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām	X (no 01.07.)		Pavadzīmi sistēmā uzsāk pildīt un aizpilda iekārtas operators triju darbdienu laikā pēc atkritumu pārvadājuma saņemšanas attiecīgajās atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtās. Šī prasība attiecas arī uz šķirotu atkritumu savākšanas laukumiem.
Ja sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītājs, kurš ir saņēmis atļauju atkritumu apsaimniekošanai un kuram ir nepieciešams veikt atkritumu pārvadājumus, nogādā uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām sadzīves atkritumus (dalīti vāktus) , pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktā kārtībā noslēgtu līgumu ar pašvaldību	X (no 01.01.2022.)		Pavadzīmi sistēmā uzsāk pildīt un aizpilda iekārtas operators (Sabiedrība) triju darbdienu laikā pēc atkritumu pārvadājuma saņemšanas attiecīgajās atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtās. Piegādātājs triju darbdienu laikā pēc pavadzīmes aizpildes uzsākšanas sistēmā sniedz pavadzīmes 1., 2., 2.1. un 3. sadaļā minēto informāciju.
Ja sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītājs, kurš ir saņēmis atļauju atkritumu apsaimniekošanai un kuram ir nepieciešams veikt atkritumu pārvadājumus, nogādā uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām sadzīves atkritumus (nešķirotus) , pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktā kārtībā noslēgtu līgumu ar pašvaldību.		X	Atkritumu apsaimniekotājs savāc nešķirotos sadzīves atkritumus (200301) savā reģionā un piegādā tos uz jebkuru no saviem objektiem: - pavadzīme nav jāaizpilda.

<p>Ja sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītājs, kurš ir saņēmis atļauju atkritumu apsaimniekošanai un kuram ir nepieciešams veikt atkritumu pārvadājumus, nogādā uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām būvniecības atkritumus no būvniecības darba vietas, kurai ir būvniecības informācijas sistēmā reģistrēta būvniecības lieta.</p>	<p>X (no 01.01.2022.)</p>		<p>Pavadzīmi sistēmā uzsāk pildīt un aizpilda iekārtas operators (Sabiedrība) triju darbdienu laikā pēc atkritumu pārvadājuma saņemšanas attiecīgajās atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtās. Piegādātājs triju darbdienu laikā pēc pavadzīmes aizpildes uzsākšanas sistēmā sniedz pavadzīmes 1., 2., 2.2. un 3. sadaļā minēto informāciju.</p>
<p>Ja uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām valsts teritorijā tiek nogādāti atkritumi, kuri nav minēti Noteikumu Nr. 113 24. punktā. <i>(24. punktā minētie atkritumi: - sadzīves atkritumi, kurus savāc pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktā kārtībā noslēgtu līgumu ar pašvaldību. - būvniecības atkritumi no būvniecības darba vietas, kurai ir būvniecības informācijas sistēmā reģistrēta būvniecības lieta.)</i></p>		<p>X (no 01.07.)</p>	<p>Pārvadājumu pavadzīmi uzsāk pildīt un aizpilda atkritumu valdītājs, kurš ir saņēmis atļauju atkritumu apsaimniekošanai.</p>
<p>Ja Sabiedrība savāc un uz atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām nogādā atkritumus, kuri nav minēti Noteikumu Nr. 113 24. punktā (piemēram – pelni vai izlietotais iepakojums, kas savākts no veikaliem)</p>	<p>X (no 01.07.)</p>		<p>Pārvadājumu pavadzīmi uzsāk pildīt un aizpilda atkritumu valdītājs, kurš ir saņēmis atļauju atkritumu apsaimniekošanai (Sabiedrība).</p>